

זרע שמשון
רבי שמשון היים
ב"ר נחמן מיכאל נחמני זצ"ל
הבטיח למי שילמוד בספריו:
תשלומי חן וחסד ושלמא רבא
מן שבא ועינים תראה בנים
ובני בנים כשתלי זיתם סביב
לשולחנכם, הכמים ונבונים
ובתים מלאים כל טוב, גם עושר
גם כבוד לא יסופו מזרעכם וכו';
בני היי ומוזני טבי.

מלא העומר
רבי אריה לייב ב"ר משה
צינץ זצ"ל ביקש קודם
פטירתו שיתנו לו דף ורשם
בשארית כוחותיו:
מי שישתדל בהדפסת ספרי אהיה לו
למליץ, וכו' הנח"ק רבי צדוק הכהן
מלובלין וז"ל: הבטיח הגאון שיעשה
טובה לכל הגושלתים והמטייעים
הרוצאת חיבוריו לאור, וכן היה באמת.
עשה טובה לכולם.
(הקדמה למלא העומר)

אבני נזר
רבי אברהם ב"ר זאב
נחום בורנשטיין זצ"ל
הבטיח קודם פטירתו:
אם ילמדו בספרים שלי,
אהיה למגן ולעזר גם אחר פטירתי
ממש כמו בחיים.
(ארץ צבי להגה"ק מקוד"יגלוב עה"ת
עמוד רמ"ב) וכו"כ השם משמואל:
ובטח יהיה למליץ ישר
למיימנים בה

ילקוט סופר
רבי יוסף לייב ב"ר אליעזר
זוסמאן סופר זצ"ל
כתב בצוואתו למי שילמוד או יפרסם דבריו
אני אטיב עמוה להמליץ טוב בעדם
לפני אל חי, ואם יבואו על קברי
יתפללו ויאמרו איהו ממורתי תהלים
ג"כ אשתחוה גם אני לפני שמוע
קול בכיות עמו ישראל בהחמים
ואצטרף תפילתי עמהם
לטוב להם כל הימים

לב העברי
רבי עקיבא יוסף
ב"ר יחיאל שלעזינגר זצ"ל
כתב בצוואתו
בקשתי שטוחה שישתדלו
להדפיס ספרים שלי, ואני
תפילה להש"ת, צעק לבי אל ה'
בין בחיי בעוה"ז, ובעוה"ב אם
יהיה בכוחי, אקוה שלא להיות
כפוי טובה ח"ו, ובעולם האמות
אקוה כי לא יבושו בי תומכי.

מלא העומר
רבי אריה לייב ב"ר משה
צינץ זצ"ל ביקש קודם
פטירתו שיתנו לו דף ורשם
בשארית כוחותיו:
מי שישתדל בהדפסת ספרי אהיה לו
למליץ, וכו' הנח"ק רבי צדוק הכהן
מלובלין וז"ל: הבטיח הגאון שיעשה
טובה לכל הגושלתים והמטייעים
הרוצאת חיבוריו לאור, וכן היה באמת.
עשה טובה לכולם.
(הקדמה למלא העומר)

אבני נזר
רבי אברהם ב"ר זאב
נחום בורנשטיין זצ"ל
הבטיח קודם פטירתו:
אם ילמדו בספרים שלי,
אהיה למגן ולעזר גם אחר פטירתי
ממש כמו בחיים.
(ארץ צבי להגה"ק מקוד"יגלוב עה"ת
עמוד רמ"ב) וכו"כ השם משמואל:
ובטח יהיה למליץ ישר
למיימנים בה

ילקוט סופר
רבי יוסף לייב ב"ר אליעזר
זוסמאן סופר זצ"ל
כתב בצוואתו למי שילמוד או יפרסם דבריו
אני אטיב עמוה להמליץ טוב בעדם
לפני אל חי, ואם יבואו על קברי
יתפללו ויאמרו איהו ממורתי תהלים
ג"כ אשתחוה גם אני לפני שמוע
קול בכיות עמו ישראל בהחמים
ואצטרף תפילתי עמהם
לטוב להם כל הימים

מלליצי יין ושיר

אתוון דאורייתא
רבי יוסף
ב"ר יהודה ענגיל זצ"ל
העיד חתנו הגאון רבי יצחק
מנחם מארגענשטערן זצ"ל
בהספרו
רבינו בטרם עלה השמימה
הבטיח כל מי שייטיע בהדפסת
החיבורים שלו יהיה לו למליץ
ישר בעולם העליון

מלא העומר
רבי אריה לייב ב"ר משה
צינץ זצ"ל ביקש קודם
פטירתו שיתנו לו דף ורשם
בשארית כוחותיו:
מי שישתדל בהדפסת ספרי אהיה לו
למליץ, וכו' הנח"ק רבי צדוק הכהן
מלובלין וז"ל: הבטיח הגאון שיעשה
טובה לכל הגושלתים והמטייעים
הרוצאת חיבוריו לאור, וכן היה באמת.
עשה טובה לכולם.
(הקדמה למלא העומר)

אבני נזר
רבי אברהם ב"ר זאב
נחום בורנשטיין זצ"ל
הבטיח קודם פטירתו:
אם ילמדו בספרים שלי,
אהיה למגן ולעזר גם אחר פטירתי
ממש כמו בחיים.
(ארץ צבי להגה"ק מקוד"יגלוב עה"ת
עמוד רמ"ב) וכו"כ השם משמואל:
ובטח יהיה למליץ ישר
למיימנים בה

ילקוט סופר
רבי יוסף לייב ב"ר אליעזר
זוסמאן סופר זצ"ל
כתב בצוואתו למי שילמוד או יפרסם דבריו
אני אטיב עמוה להמליץ טוב בעדם
לפני אל חי, ואם יבואו על קברי
יתפללו ויאמרו איהו ממורתי תהלים
ג"כ אשתחוה גם אני לפני שמוע
קול בכיות עמו ישראל בהחמים
ואצטרף תפילתי עמהם
לטוב להם כל הימים

די שטערקסטע סגולה פאר אלע פראבלעמען

פארוואס האב איך פראבלעמען אין שטוב?
פארוואס גייט מיך אזוי שווער מיט פרנסה?
פארוואס האב איך צער גידול בנים?
פארוואס קען די דאקטער מיך נישט העלפען?
פארוואס האב איך נישט קיין מזל?

תירוץ

זייל די מקטריגים לאזען נישט אז מיינע תפילות זאלען נתקבל ווערען
וואס איז די עצה? זיך איינקויפען מליצי יושר!

צדקת הצדיק
רבי צדוק
ב"ר יעקב רבינוביץ זצ"ל
אמר קודם פטירתו
שמבטיח כמו הבטחת בעל
מלא העומר שמי שידפיס
דבריו יהיה לו למליץ ישר

מלא העומר
רבי אריה לייב ב"ר משה
צינץ זצ"ל ביקש קודם
פטירתו שיתנו לו דף ורשם
בשארית כוחותיו:
מי שישתדל בהדפסת ספרי אהיה לו
למליץ, וכו' הנח"ק רבי צדוק הכהן
מלובלין וז"ל: הבטיח הגאון שיעשה
טובה לכל הגושלתים והמטייעים
הרוצאת חיבוריו לאור, וכן היה באמת.
עשה טובה לכולם.
(הקדמה למלא העומר)

אבני נזר
רבי אברהם ב"ר זאב
נחום בורנשטיין זצ"ל
הבטיח קודם פטירתו:
אם ילמדו בספרים שלי,
אהיה למגן ולעזר גם אחר פטירתי
ממש כמו בחיים.
(ארץ צבי להגה"ק מקוד"יגלוב עה"ת
עמוד רמ"ב) וכו"כ השם משמואל:
ובטח יהיה למליץ ישר
למיימנים בה

ילקוט סופר
רבי יוסף לייב ב"ר אליעזר
זוסמאן סופר זצ"ל
כתב בצוואתו למי שילמוד או יפרסם דבריו
אני אטיב עמוה להמליץ טוב בעדם
לפני אל חי, ואם יבואו על קברי
יתפללו ויאמרו איהו ממורתי תהלים
ג"כ אשתחוה גם אני לפני שמוע
קול בכיות עמו ישראל בהחמים
ואצטרף תפילתי עמהם
לטוב להם כל הימים

זייט מקיים די צוואה פון די זרע שמשון, פלאצקע גאון, אבני נזר, ילקוט סופר, צדקת הצדיק, לב העברי, רבי יוסף ענגיל, רעננה רב,
און ר' יחזקאל אברמסקי, ר' זבולון המבורגר זצ"ל וואס האבען מבטיח געווען צו זיין מליצי יושר
פאר ווער עס וועט פארשפרייטען אדער לערנען זייערע ספרים.

לע"נ הרה"ק המקובל המלוב"ן ר' יוסף ב"ר אברהם ריס ז"ע

ויטב בעיני הדבר ואקח מכם שנים עשר אנשים איש אחד לשבט. אמרו בסוטה (דף לד): ויטב בעיני ולא בעיני המקום, ואם בעיני משה היה טוב למה אמרה בתוכחות, משל לאדם שאומר לחברו מכור לי חמוך זה, אמר לו הן, נותנו אתה לי לנסיון, אמר לו הן, בהרים ובגבעות, אמר לו הן, כיון שראה שאין מעכבו כלום, אמר הלוקח בלבו בטוח הוא זה שלא אמצא בו מום, מיד אמר לו טול מעותיך ואיני מנסה מעתה, אף אני הודיתי לדברכם שמא תחזרו בכם כשתראו שאיני מעכב, ואתם לא חזרתם בכם, ע"כ. וקשה שמדברי משה משמע שהוטב בעיניו עצם בקשתם של בני ישראל לשלוח מרגלים, ולפי דברי חז"ל נמצא דיותר טוב היה אם לא היו שואלים כלל אלא היו מאמינים למשה.
ועוד יש לדקדק במה שמצינו שאמר משה למרגלים 'וראיתם את הארץ וגו' החזק הוא הרפה המעט הוא אם רב', דלכאורה מפני מה הוצרך משה לומר להם שיבדקו דוקא דברים אלו, הלא הם דברים פשוטים שכל מי שישתלח לבדוק את הארץ מבין מעצמו שצריך לשית לבו לבדוק דברים אלו, והיה די שיאמר להם משה 'וראיתם את הארץ מה היא ואת העם היושב עליה מה הוא'.
וי"ל דהנה מצינו בשו"ע (ח"מ סימן רל"ב סעיף ו') לענין מום במקח, שדבר שהסכימו עליו בני המדינה דהוי מום, מחזירים עליו את המקח. ודבר שהסכימו עליו בני המדינה שאינו מום, אין מחזירים עליו את המקח, אלא א"כ פירש, שכל הנושא ונותן סתם, על מנהג המדינה הוא סומך, ע"כ. ולפי"ז נראה דבדואי כשישראל באו אל משה לשלוח מרגלים, הסכימו ביניהם על ענין המומין שימצאו בה מה יחשב מום ומה לא יחשב מום, ומה יהיו הסימנים לידע אם הם חזקים או חלשים, ולכך הוצרך משה לפרש להם 'חזק הוא הרפה', כדי להודיע מה הוסכם ביניהם, ושדוקא דברים אלו יהיו

תולדות האבני נזר זי"ע

בעיר בענדין בפולין ישב רב גדול בתורה וחסיד ושמו ר' זאב נחום בורנשטיין, ולו אשה צדקת מרת דוברוש, חוטר מגזע הפוסקים הגדולים הרמ"א והש"ך ויהיו להם שלשה בנים ובת אחת, הבן הבכור ר' אברהם בעל האבני נזר נולד בתקצ"ט, כבר בילדותו היה נודע כילד פלאים, וחסידים מספרים הרבה פלאים ממנו כבר מעצם לידתו, וכן במשך כל שנות חייו היה מלומד בנסים, בנס נולד ובנסים חי, והאריך ימים על אף הרופאים שאמרו נושא לחייו לא פעם.

מסופר שאמו הקשתה בלדתה את בנה בכורה זה, וכשיצא העובר לאור העולם, נתמלא ביתו הדל של הרב מבנדין אורה, והיתה השמחה גדולה בעיר, הכל מקטן ועד גדול לבשו בגדי חג, וכל שמונת הימים עד אחרי הברית נערכה סעודה בכל יום בבית הרב לכבוד הרך הנולד.

ובמה זכה הרב ר' זאב נחום בבן כזה, חסידים מספרים מפי הרה"ק מקוצק שאמר: פעם ביומו של פורים אירע שכל הצדיקים והלומדים, שלימודם נחשב ומקובל בשמים, היו טרודים כולם באותה השעה במצות היום של פורים, ולא היה בעולם מי שילמד באותה שעה חוץ מהרב ר' זאב נחום מבענדין, שהיה יושב באותה השעה ולומד, ונשמע קולו במרום, ונעשה רעש בפמליא של מעלה, שאלמלא לימודו של הרב ר' זאב נחום, היה כל העולם כולו ח"ו עומד בשעה ההיא ריק מקול התורה הקדושה בעולם שלמטה, לכן נתנו לו מן השמים מתנה את הבן הזה שנועד להיות שר התורה להאיר פני העולם כולו באור תורתו וקדושתו, ולגלות בה עמוקות ונסתרות.

מסופר מאותו זמן שהיה האבני ז' תינוק, היה פעם חולה מאד, ואביו הגאון ישב בחדרו ולמד בעיון רב, והסיח את דעתו ממחלתו של הילד. צעקה אליו אשתו הרבנית, היא אם הילד: למה אינו שם לבך אל הילד החולה שהוא בסכנה גדולה. אז הפסיק מלימודו, וניגש אל העריסה, התינוק הביט אל פני אביו שהאירו באור התורה, והתחיל לצחוק אליו ולדבר כדרך שיחת התינוקות בטרם ידעו לדבר כראוי. ואמר אז הרב ר' זאב נחום אל אשתו הרבנית: איני יודע מה את רוצה מן הילד, הרי הוא בריא.

נחשבים מומין, וזה מה שאמר משה וייטב בעיני הדבר, היינו שהיה טוב בעיני להסכים בינינו המומין, לפי שהיית יודע שבארץ ישראל אין שום מום מאותם המומין האלו שדברתי עמהם שיבדקו עליהם. אולם המרגלים שינו ממה שהוסכם ביניהם, והוציאו דיבה, וכגון מה שאמרו 'וזה פריה', ודרשו חז"ל שאמרו 'כשם שפריה משונה, כך עמה משונה', והיינו שהם חזקים וגיבורים. ואף שהם יושבים במבצרים, ונתן להם משה סימן מתחילה שאם הם יושבים במבצרים הרי זה ראייה שהם חלשים, אעפ"כ המרגלים אמרו 'כי חזק הוא ממנו', והיינו ששינו ממה שהסכים משה עמהם מתחילה. וזה מה שנתכוון משה בתוכחתו שאני הוטב בעיני הדבר לשלוח מרגלים, מאחר והסכמנו בינינו הדברים האין לדעת את הארץ מה יחשב מום ומה לא יחשב מום, ואתם שיניתם ממה שהסכמנו מתחילה. (זרע שמשון אות ד).

מלא העומר

לע"נ ה'ב' משה אריה ב"ר עקיבא יוסף ז"ל י"א צ"ג אב ו**חצרות ודי זהב**. פירש"י: 'חצרות' במחלוקתו של קרח, 'ודי זהב' חטא העגל. [וקשה, דמאי השייכות בין חטא קרח וחטא העגל]. ויראה, שכל תוכחתו היה שלא יבעטו ביסורים, 'כי כאשר ייסר איש את בנו ה' אלקיך מייסרך', וזה כללות לכל ענינים לקבלם בשמחה, כי כולם טוב. והשלוה הוא פעמים סיבה לרעה, כמו שכתוב 'ורם לבבך ושכחת'. ובא האות 'בחצרות', במחלוקתו של קרח, ודרשו חז"ל עליו (סנהדרין קי.) 'עושר שמור לבעליו לרעתו', ואבוהון דכולהו אבות הטומאה שגרם להם העגל עבור ריבוי זהב כמו שפירש רש"י.

אחרי הכותו את סיחון מלך האמורי וגו' ואת עוג מלך הבשן. יראה לפי מה שאמרו בתמורה (דף טז.) בשעה שנפטר משה רבינו לגן עדן וכו' תשש כחו של יושע ונשתכחו ממנו שלש

מאות הלכות, ונולדו לו שבע מאות ספיקות, ועמדו כל ישראל להרגו. אמר לו הקב"ה: לומר לך אי אפשר, אך וטורדן במלחמה וכו', אעפ"כ החזירן עתניאל בן קנז בתוך פלפולו, שנאמר 'ולכדה עתניאל בן קנז אחי כלב ויתן לו את עכסה בתן לאשה, ע"כ. ונראה דידוע שהשכחה מצר הקליפות היונקים מבחינת 'אחוריים', וכל שמבערין הקליפות, יותר מתגברת ונוסף כח הזכירה שהוא מצד 'הפנים'. לכן אמר הקב"ה: 'לומר לך אי אפשר, לך וטורדן במלחמה', ואחר שתחליש כח החיצוניים, יתגבר כח הזכירה. לכן אמר כלב 'אשר יכה את קרית ספר ולכדה ונתתי לו את עכסה בתי לאשה, וילכדה עתניאל'. ואין מקרא יוצא מידי פשוט, למשכיל על דבר דהפשט והדרש עולים בקנה אחד, אלו ואלו דברי אלהים חיים, וזה ע"י שהחליש כח הקליפה [של כנען שהיה בארץ ישראל], נתגברה כח הזכירה שהוא מצד 'הפנים', ולכן כאשר הכה את 'קרית ספר', נוח לו להזכיר הנשכחות. לזה ירמוז כאן 'אחרי הכותו את סיחון מלך האמורי וגו' ואת עוג מלך הבשן', אז היה מסוגל יותר להשפיע שפע התורה אחר הכנעת הקליפות.

אבני נזר

לע"נ ה'ג' יצחק ב"ר יוחנן הניבא בין י"א צ"ג כ"ז תמוז **הסיף והספר ירדו כרוכים מן השמים**. אמרו במדרש (דברים רבה פרשה ד' סימן ב'): כתיב 'אם תאבו ושמעתם טוב הארץ תאכלו, ואם תמאנו ומריתם

חרב תאכלו, כי פי ה' דיבר', מהו 'אם תאבו ושמעתם', א"ר אלעזר הסייף והספר ירדו כרוכים מן השמים, אמר להן אם תעשו מה שכתוב בספר הזה אתם ניצולים מן הסייף הזה, ואם לא תעשו אתם נהרגים בסייף הזה, ע"כ. והעינין הוא, כי פעולת הסייף שחותך ומבדיל בין המוח הראש ובין הלב, והיינו שיעיקר ותכלית השכל השורה במוח, הוא שהשכל ישפיע על הלב, והמידות שבלב יתנהגו ע"פ השכל, וזהו רק ע"י שכל התורה, אבל שכל שאינו ע"פ התורה, אינו משפיע על הלב, ונשארו המדות שבלב שקועות בחומר, ואף ששכלו הוא טוב, האדם נשאר בעל חומר כשהיה. כמו שמצינו באחד מחכמי הפילוסופים שמת ע"י שהעלה לבו טינה בגלל ששם עיניו באשת חבריו, וזה מפני ששכלו לא היה ע"פ התורה, ולא היה לשכלו שייכות לגוף שלו. וזה שאמרו שהספר והסייף ירדו כרוכים, היינו שאם לא יהיה 'הספר', שהשכל לא יהיה ע"פ התורה, אז 'הסייף', היינו שהשכל נבדל מן הגוף, ונשאר חומרי כמו קודם. (נאות הדשא ח"ב עמוד שני"א).

כלי שמשכנו ישראל ביד הגוי אם חייב טבילה. כלי של ישראל שנמצא ביד גוי בתורת משכון, וחזר ופדאו הישראל הכלי ממנו, כתבו התוס' (ע"ז עה: ד"ה אי) שאין צריך טבילה, דאע"ג דכלי של גוי שנמצא ביד ישראל בתורת משכון נסתפקו בגמרא אם משכון כמכר, אבל לענין זה דואי אינו כמכר. וביאר בקרני ראם (שם, וכן בפרישה וט"ז סי' ק"כ ס"ק כ"א) החילוק, דרך ישראל מגוי קונה משכון, ולכן דמי למכר. אבל גוי מישראל אינו קונה משכון, לכן לא

הוי כמכר.

אבל האבני נזר (י"ד סימן ק"ט) כתב חילוק אחר, וז"ל: כתבו התוס' דאפי' למ"ד משכנתא כמכר, אבל אם משכן ישראל כלי לגוי וחזר ופדאו, אין צריך טבילה, דלענין זה לא הוי כמכר. והיינו דלא בעינן טבילה אלא בקנין מחדש [מגוי], לא בפדאו [מגוי], שרק חוזר לקנינו ומסלק קנין גוי ממנו. ולי נראה הטעם, דכיון דבידו לפדותו בעל כרחו של מלוה, כי פדאו - איגלאי מילתא דנתבטלה זביני למפרעי'.

צדקת הצדיק

לע"נ הג"ד אברהם יצחק ב"ר שמואל אביגדור פייבלזאן זצ"ל י"א צ"ג כ"ז תמוז **אלה הדברים אשר דיבר משה**. בתנחומא (ריש פרשה זו): יתברך שמו של מלך מלכי המלכים וכו', שכל הנסים שעשה לישראל במדבר, כך עתיד לעשות להם בציון, במדבר כתיב 'אלה הדברים', ובציון כתיב 'אשים מחשך לפניהם לאור ומעקשים למישור אלה הדברים עשיתים ולא עזבתים', ע"כ. וצ"ב,

עשינו מה שגזרת עלינו אף אתה עשה מה שהבטחתנו!

פאר א נדבה פון \$250 פאר גליון מליצי יושר

וועט מען מוודיע זיין ביי די ציונים פון די **פלאצקע גאון** - ווארשא, **אבני נזר** - סוכאטשוב, **צדקת הצדיק** - לובלין, **ילקוט סופר** - פאקש, **לב העברי** - הר הזיתים, **ר' יוסף ענגיל** - ויען, **בן לאשרי חזון יחזקאל שערי זבול** - הר המנוחות אז איר האט מקיים געווען די צוואה, און יעצט אז די צייט פאר זיי מקיים צו זיין זייערע הבטחה!

געדענקט "מקח בלייבט מקח"!

gilyonmy@gmail.com 732-510-0560

* וכתב בסדר יעקב (ע"ז שם), דאיכא נפ"מ בין הטעמים אם עבר הגוי ומכר המשכון לישראל אחר, דלפי חילוקו של הפרישה לא יתחייב הקונה לטובלו, דס"ס גוי מישראל אינו קונה משכון, משא"כ לפי חילוקו של האבני ז' יתחייב לטובלו, דעכשיו אין בידו לפדותו מהגוי, דכר מכרו הגוי לישראל.

דהא 'אלה הדברים' דפרשה זו הוא קאי על משה שהוא דיבר, ואילו בציון 'אלה הדברים עשיתם' קאי על השי"ת, ומה הוא הדמיון זה לזה. אך הענין, ד'אלה הדברים' דפרשה זו, כולל שני ענינים: א) שהם משנה תורה והוא התחלת התורה של משה רבינו שהוא בחינת תורה שבעל פה וכו'. ב) 'אלה הדברים' קאי על דברי תוכחות. ושניהם נכללים בלשון 'אלה הדברים', לפי מה שאומרים בשם היהודי הקדוש זצ"ל שלמד בכל יום איזה פסוקים מספר משנה תורה, שאמר שהוא לו לספר מוסר, על"ד. ויש לבאר מדוע דוקא ספר דברים, הלא יש כמה ספרי מוסר. אך מובן לפי מה שכתב התניא ההבדל בין תוכחות שלומדים מתוך הספרים, ובין מה ששומעים מפי מוכיח חי, שבשעת הדיבור יוצא מהלב, ועיד"ז נכנס ללב. ולשון 'אלה הדברים' הוא כמו לשון 'זה הדבר', רק שם בלשון יחיד, וכאן בלשון רבים. ואמרנו על מה שאמרנו בספרי (מטות א' הובא ברש"י) 'מוסיף עליהם משה שנתבא ב'זה הדבר', היינו שבשעה שאמר משה רבינו זאת, היה זה הדבר אז היוצא מפי הקב"ה שהיתה שכינה מדברת מתוך גרונו, ולא כנבואת שאר הנביאים שנאמר בלשון 'כה אמר ה', שמספר מה שאמר השי"ת. וכן כאן מורה ג"כ הלשון 'אלה הדברים אשר דיבר משה', שזה הוא הכח בדברי משנה תורה, שמי שקורא בהם הוא כשומע עתה מפי משה, והן הן אלה הדברים אשר משה דובר עתה בפי הקורא, ודברי משה הם 'זה הדבר אשר צוה ה', וכתוב (ישעיה נה:יא) 'כן יהיה דברי אשר יצא מפי לא ישוב אלי ריקם', רק נכנס ללב ופועל בטח. וזה מעלת דברי התוכחה של משנה תורה דכתיב 'אלה הדברים', שהקורא בהם שומע עתה 'אלה הדברים' אשר דובר משה עתה בפי הקורא.

וכן בציון כתיב 'אשים מחשך לפנים לאור ומעקשים למישור', 'מחשך' היינו תורה שבעל פה, וכמו שאמרנו (תנחומא נח ג') 'העם ההולכים בחושך ראו אור גדול', אור שנברא ביום ראשון שגנזו הקב"ה לעמלי תורה שבעל פה. 'ומעקשים למישור', הם דברי תוכחה שהם לישר לב העקום, וזהו ג"כ ע"י תורה שבעל פה שהוא הרוב חכמה שבא לתקן הרוב כעס, שאלמלא חטאו ישראל לא ניתן להם אלא חמשה חומשי תורה (נדרים כב:): וכו'. וזהו הפירוש 'ומעקשים למישור', הם דברי התוכחה שמיישרין לבו של אדם. וזאת כולל ג"כ הפסוק 'אלה הדברים' שנאמר בציון, כמו 'אלה הדברים' דכאן. ואמר 'עשיתם ולא עזבתם', שבאמת השי"ת עושה שניהם, שהתורה שבעל פה הם דברי אלהים חיים, וכן הדברי תוכחה הם 'דברי אשר יצא מפי ולא ישוב אלי ריקם כי אם עשה גור', ועיד"ז נעשו 'מעקשים למישור'. ובשבת זוכה כל אחד מישראל להיות כמו שנאמר (ישעיה נח:יג) 'ודבר דבר', שידבר ויהיה בבחינת פי ה', וזוכה לתורה שבעל פה כמו שמובא בזה"ק (ח"א מ"ב) 'ביום השביעי דא תורה שבעל פה', וזוכין לישר העקמומיות שבלב, ועיד"ז 'ולישיר לב שמחה'.

לע"נ הג"ר אהרן בן ר' מאיר גארדן זצ"ל י"א צ"א א"ב

ה' אלהיכם הרבה אתכם והנכם היום ככוכבי השמים לרוב, ה' אלהי אבותיכם יוסף עליכם ככם אלף פעמים ויבך אתכם כאשר דיבר לכם. נראה הכוונה, דהנה יש מספר בכמות ויש מספר באיכות, אם ישראל עושים רצונו של מקום אז אחד שקול כאלפים ורבות, כי הוא דבוק ע"י קיום התורה ברצונו יתברך, שאין ערוך אליו באין סוף שיעור ומדה. ואם אין עושים רצונו של מקום, יש לישראל רק מספר כמות והם תחת גבול וקצב, ואין בו יותר ממה שהוא נמנה, כיון שאין אחודים ברצונו ית"ש. והנה הכוכבים יש בהם ענין איכות וענין כמות, ענין 'כמות' - דאי אפשר לספור הכוכבים מפני ריבויים. וענין 'איכות' - דכוכב אחד לבדו יותר מכדור הארץ. וזאת היה כוונת ברכת הקב"ה לאברהם 'הבט נא גדולה וספור נא הכוכבים אם תוכל לספור אותם, ויאמר להם כה יהיה זרעך', שישאל יתברכו בכמות ובאיכות כמו הכוכבים, וכן לעפר הארץ יש מספר כמות ואיכות, ואם תרצה למדוד גבול הארץ אי אפשר, וגם אם תקח מזה אחת אי אפשר למנות מסיבת דקותם וריבויים, רק החילוק בין כוכבים לעפר הארץ, דכוכבים נראים מרחוק לקטנים, אבל מקרוב נראה וניכר גדלותם בכמות ובאיכות, ועפר

ב ובה מובן מדוע אם מקצת תפילין מונח על מצחו, לא אמרנו דחשיב הנחה כראוי מטעם ר"כ (ע' ש"ת מהרש"ג א"ח ח"א ס' ז'), שצידד לומר דאולי מהני מטעם ר"כ, אבל הפוסקים לא נקטו כן. כי הנחת תפילין במקום שער הוא בגדר שיעור, וכמו שיעור כזית, דאינו בא להכשיר איה חפצא, אלא זה המטרה בעצמה דצריך להניח תפילין במקום שער, ולכן לא שייך בזה ר"כ, כי כל התפילין צריך להיות במקום שער.

הארץ גם מרחוק נראה שאין לה סוף וגבול, אבל מקרוב נראה שהוא מחובר מאלפים ורבות פרטי חול.

והנה אם ישראל עושים רצונו של מקום אף שהם המעט מכל העמים, הם רב באיכות כמאמר הכתוב 'ונתתך עליון על כל גויי הארץ', ואם ח"ו אין עושים רצונו של מקום, הגם שמספרם רב, אין ריבויים ריבוי באיכות, כמאמר הכתוב 'הרשעים כים נגרש'. ובה יתבאר כונת ברכת משה לישראל, דהנה משה רבינו נתכוון לברך את ישראל בין אם יהיו צדיקים או ח"ו רשעים, וזה מה שאמר ה' אלקיכם הרבה אתכם והנכם היום', כלומר בעת הזאת מספרכם ידוע ע"י כמות, אעפ"כ אני מקוה שתעשו רצונו של מקום ככוכבי השמים לרוב, שאף שמרחוק נראים לקטנים, אבל מקרוב הם גדולים בכמות ובאיכות. והכי נמי אף אם האדם יראה לעינים שאתם קטנים, תהיו גדולים בכמות. ועל ברכה זו אמר משה רבינו 'זו משלי הוא', כי האדם יראה לעינים, אבל לבד מזה 'זה' אלקיכם יבך אתכם כאשר דיבר לכם', שייך את אברהם 'ושמתי את זרעך כעפר הארץ' שנראית מרחוק לגדול ורב, ותהיו גם אתם גדול ורב בכמות ואיכות כחול הים אשר לא ימד באיכות, ולא יספר בכמות.

לע"נ יסל ב"ר יחיאל ראזנבערג ע"ה י"א צ"א א"ב

וידועים לשבטיכם. בפרש"י שהם ניכרין לכם, אם בא לפני מעוטף בטליתו איני יודע מי הוא, אבל אתם מכירים אותו. וצ"ע אטו לא ידע ברוח הקודש שבו, וכפרש"י עה"פ 'זאתה תחזה', ברוח הקודש שבך. אלא בא להורות לדורות לתלמידי חכמים שהם בשורש משה, דאם משוחד ע"י ממון, אז עדיין יכול לשמור עצמו, אך אם משוחד מדברים וחניפה, אי אפשר עוד לשמור עצמו, דחנפים הללו מטים וגונבים לבבות כמה וכמה ה"ו, ולכן רמז לדורות שלא יסמוך על עצמו, כי האדם יראה לעינים, כי אם להניח לעם לבחור, כי הם בקיאים בס, והנח להם לישראל אם אין נביאים הם בני נביאים הם.

רב לכם טוב וגו' פנו לכם צפונה. ע' כלי יקר מוסר נפלא כלפי עשירים ההולכים בגדלות בין אומות העולם ע"ש, וע"ד אסמכתא אפשר לומר כך: אם כבר זכו ל'רב לכם' בתורה ומצוות, אז 'פנו לכם צפונה' לעבודת ה' בהצנע לכת, כי זה סדר העבודה, מתחילה בסערת אש בהתלהבות, ואח"כ בקול דממה דקה, כי כל זמן שעולה מדרגות בעבודה, זוכה יותר לנשמה, וכדאיתא בזה"ק (ח"ב צ"ד): זכה יתיר יהיבין ליה רוחא וכו', זכה יתיר יהיבין ליה נשמתא. ועי"כ כשעולה למעלה נתמעט ההרגש, כמו מוח שאינו נרגש, כמו הלב והכבד. אך בתחילה אם מיד ילך בלחש, בא לכלל שינה, כי אם חנוך לנער בזריזות כל עצמותי תאמרנה וכו', שוב אח"כ הוא כיון ישן שדעת זקנים נוחה הימנו שכבר נחו השמרים, ושוב 'ירא מנוחה כי טוב', וכל עבודתם צפון ומכוסה, וזה אחרי כבר 'רב לכם טוב' וגו', בעבודת משא דבר ה', שוב 'פנו לכם צפונה', הצפינו עצמיכם.

לע"נ הרה"ק ר' אברהם ב"ר יהודה צבי מסטרעטין זצ"ל י"א צ"א כ"ח תמוז

רובו ככולו. קיים שני סוגי שיעורים: א) שיעור שהוא המטרה בעצמה, כגון כזית מצה, דאין השיעור משמש למען הכשרת חפצא מסוים. ב) שיעור הנצרך למען הכשרת חפצא מסוים, כגון דינא דטומאה הותרה כשרוב הציבור טמא, דבעינן רוב ציבור לקבוע את השם ציבור, דהשיעור של רוב ציבור אינו המטרה, רק האמצעי כדי לקבוע השם ציבור. ונפ"מ ביניהם הוא בהכלל של רובו ככולו, דהכלל של רובו ככולו אמרין רק בשיעור הנצרך להכשרת החפצא, כגון הכלל דטומאה הותרה בציבור, דכשרוב הציבור טמא בא הפסח בטומאה, דאין כאן איזה שהוא דין שיעור מספר של טמאין, יש רק חלות שם חפצא של 'ציבור טמא', ורוב ציבור קובע את החפצא של 'ציבור טמא' משום דרובו ככולו. וה"ה בפסק ב"ד, דהרי לא בעינן שלשה דיינים יחתכו הדין, אלא בעינן חלות שם ב"ד של שלשה, לכן היכא דאיכא רוב, אמרין דרוב ב"ד קובע את חלות שם ב"ד, ונמצא דיש בזה פסק מב"ד של שלשה.

הרה"ק רבי מנחם מענדל ב"ר יוסף מרימנוב זי"ע אמר: **בעודי בחיים אני מנענע עם כל העולמות, ולאחר פטירתי אחזיק טובה למי שידליק נר לטובת נשמותי (ספר מנחם ציון).**

נתפרסם ע"י הרה"ח המפורסם ר' מרדכי יצחק סאמעט שליט"א

לכות ח.ר.ב.מ. לברהגה"נ והצלחה בכ"ע

פרשת דברים. יש לבאר מדוע קוראים פרשת דברים בשבת לפני תשעה באב, וכדי לתרץ יש להקדים קושיא חמורה על פירש"י שמפרש על אלה הדברים לפי שהן דברי תוכחות שהכעיסו לפני המקום, וזהו קשה מאוד, הא לכאורה הם דברי קטרוג, ואיך משה רבינו עומד לפני כניסתם לא"י לקטרג על עם ישראל.

והאמת לענ"ד להסביר הדברים העמוקים, דיודע מכתבי האריז"ל שהעיקר הגלויות זהו דכיון שכל הנשמות והעולמות היו תלויים בנשמתו של אדם הראשון, וכשאל מעץ הדעת נפלו הכל לקליפות, ונתפסו ניצוצות הקדושה בכל העולם, ולכן נגזר גלות על עם ישראל בכל העולם כדי לברר הניצוצות הקדושה, מפני כשישראל נמצאים בכל מקום ומקום ולומדים תורה ומקיימים מצות, בכח התורה והמצות נתברר הניצוצות הקדושה מן הקליפות, כיון שהאור התורה יש בכוחה להוציא האור הניצוץ הקדושה שנפל בקליפה, וזהו סיבה העיקרית לגלות.

וא"כ נלענ"ד דהא מבואר דבעת שבאו בני ישראל להר סיני בשביל קבלת התורה, אז נפסקה הזוהמא מהם, וכולם היו צריכים לחיות לעולם, וניתקן החטא של עץ הדעת והיו נכנסים לארץ ישראל, אבל כשעשו העגל, חזר ונפגם החטא של אדם הראשון ונגזר מיתה כמו מקודם, והניצוצות הקדושה נתפזרו בכל העולם, וזה גרם כל הגלויות וכל הצרות. ולפ"ז מובן שמשה רבינו הוכיח את עם ישראל, ורמז להם שבעבור עון עשיית העגל ושאר המקומות שהכעיסו לפני המקום, גרמתם לכם ולבניכם שיהיה הגלויות וחורבן בית המקדש, ועם ישראל יגידו 'איכה ישבה בדד'. ולכן קוראים פרשת דברים לפני תשעה באב, שבה משה רבינו הוכיח ורמז לישראל כל הגלויות והצרות, וכיון שזהו נרמז בפרשה זו, ולכן אנו קוראים אותה לפני ט' באב.

ובאמת שמה שמשה רבינו אומר התוכחה והמוסר לישראל, זהו לאו קיטרוג ח"ו, אלא שכיון שהיו ישראל במדבר תמיד קיבלו את העונש על המקום וחזרו בתשובה, וכמו שמבואר בחז"ל דעיקר התשובה הוא באותה מקום ובאותה זמן, וא"כ תמיד חזרו בתשובה. ולכן משה רבינו הזכיר להם כל המקומות איפה שחטאו ואיפה שקיבלו עונשם וחזרו בתשובה, וא"כ זה היה התקרבות שיכולים בני ישראל ליכנס לארץ ישראל בתשובה שלמה, וא"כ מה שמשה הזכיר המקומות, זה גרם שיחזרו בני ישראל בתשובה, כמו באותה מקום ובאותה זמן שזהו התשובה האמתית.

וכתב הגר"י ענגלי (גליוני הש"ס כתובות טו), דזה החילוק בין רוב דיינים בפסק ב"ד, ובין רוב רופאים, וז"ל: ע' שו"ת הר"ם (יר"ד סי' ט') דבסנהדרין אמרינן 'רובו ככולו', כיון דצריכין כל הב"ד לפסוק ולחתוך הדין יחד, לכן הרוב מכריע את המיעוט מפאת רובו ככולו, והווי כאילו אין כאן מיעוט כלל, ע"ש אריכות גדול בזה, ומצאתי כל הסברא מבוארת בקצרה במאירי (יומא פג.) דאהא דאמרו שם בשני רופאים אומרים לחולה דצריך לאכול ביה"כ, ושלשה אומרים אין צריך, מאכילין אותו, וכתב המאירי וז"ל: אע"פ שבמנין הסנהדרין הולכין אחר הרוב בדיני נפשות, אין הענין אלא בדבר שצריך מנין מתחילתו להיות הרוב נדון ככולו עכ"ל. והכוונה, דרק בסנהדרין דצריך מנין של כ"ג, לכן שייך לומר דרוב המנין ככולו. משא"כ ג' רופאים האומרים אין צריך לאכול, אי אפשר לומר שיוחשבו חמשה מפאת רובו ככולו, דאטו מנין של חמשה בעינן כדי שנאמר שרוב המנין ככולו, ומה ענין כאן לשיחושבו חמשה, ולכן הם רק שלשה האומרים אין צריך, ושנים שאומרים צריך, ושפיר לא אזלינן בתר השלשה, דלא אזלי בתר רוב בסכנת נפשות, וסנהדרין שאני דהם דבר של מנין ושייכא סברא דרובו ככולו ונמצא שאין כאן מיעוט כלל.

לכות מ.ב.ה. להצלחה בכ"ע

אלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל. יש לפרש על פי אומרם (ערכין טו:): ר' חמא בר חנינא אמר, מה תקנתו של בעל לשון הרע, ילמוד תורה, שנאמר 'מרפא לשון עץ חיים'. ר' אחא בר חנינא אומר סיפר אין לו תקנה, ע"כ. ופלא דהרי בכל מחלוקת אמרו (עירובין יג:) דאלו ואלו דברי אלקים חיים, ואיך יהיו חלוקים מהיפך להיפך, דלר' חמא בר חנינא יש לו, ולר' אחא בר חנינא אין לו תקנה.

ויש לומר דאמרו (ב"ב קסד:) ג' עבירות אין אדם ניצול מהם בכל יום כו', וכולן בלשון הרע סלקא דעתך, אלא אבק לשון הרע, ע"כ. נמצא דמאבק לשון הרע אי אפשר להנצל בכל יום וכל העולם נכשלים בו, ואין הקב"ה בא בטרוניא עם בריותיו, ולכן מוכרח לומר דבזה גם ר' אחא בר חנינא מודה דיש לזה תקנה בלימוד תורתנו הק', ורק נחלקו אם על לשון הרע גופא יש תקנה. וזהו שאמר 'אלה' נוטריקון 'אבק לשון הרע', 'הדברים אשר דבר משה', דיש לזה תיקון בתורה, והיינו ב'הדברים אשר דבר משה', כי בחטא זה שנכשלין בו כולי עלמא והיינו 'אל כל ישראל', בזה מודה גם ר' אחא בר חנינא שיש בו תקנה בלימוד התורה.

לע"נ הג"ר שמואל ב"ד מיכל דוד רוזנבוסקי זצ"ל יא"צ כ"ז תמוז

בית שבספינה אם שמה בית. איתא בתוספתא (שבת פ"א) 'בתים שבספינה חייבין בעירוב'. ומשמע דבית שבספינה חשוב 'בית'. והא ששנינו בתוספתא (נגעים פ"ו סוף ה"ב) 'הבית שבספינה אינו מטמא בנגעים', אינו מטמא בבית שבספינה אינו קרוי 'בית', אלא משום דכתיב בנגעי בתים 'בבית ארץ אחוזתכם', בית שבארץ מטמא, ולא בית שבספינה.

ובחזושי רעק"א (בשו"ע סימן ש"ט) הקשה, הלא לגבי מזוזה כתב הרמב"ם (פ"ו מזוזה הל"ט) 'בית שבספינה פטור ממזוזה לפי שאינו עשוי לדירת קבע', וא"כ מאי שנא דלגבי עירוב חייב, הלא בסוכת החג בחג, הוקש דין עירוב למזוזה, להדדי, כדאמרו (יומא י.) דלרבנן דאמרי סוכה דירת עראי ואינה חייבת במזוזה, הוא הדין שהיא פטורה מעירוב ואינה אוסרת, ונשאר בצ"ע.

ויש לישב ולומר שדוקא לגבי סוכה שהיא מצד עצמה בית ארעי, הוקש שפיר דין עירוב למזוזה, וכיון שסוכת החג פטורה ממזוזה משום שהיא מצד עצמה דירת עראי ולא חשובה בית, לכן גם לגבי עירוב אינה חשובה בית והרי היא כחצר ופטורה מן העירוב, ולא עדיפא מאם קבע לו מקום לאכול בבית שער או באכסדרה או במרפסת דאינו אוסר עליו לפי שאינו מקום דירה. משא"כ בבית שבספינה שהבית מצד עצמו הוא בית קבוע, רק שאין דרך בני אדם לדור שם דירת קבע, לכן לגבי חיוב מזוזה שהוא חובת הדר, אין הדר חייב במזוזה עד שידור בבית דירת קבע. אבל חיוב עירוב שהוא מחמת חילוק רשויות, ודין הוא שאסור להוציא מבית המיוחד לדירת יחיד לחצר של רבים כיון שאין תשמישתן שוה, ובית שבספינה כיון שהבית מצד עצמו הוא בית קבוע ומיוחד לדירה, ותשמישו חלוק משאר חלקי הספינה, לכן כל הדר שם אפילו דירת עראי חייב בעירוב. (חזון יחזקאל ח"ב עמוד קכט).

סגולה פאר ערליכע קינדער

סגולת אריה"ק כהדרת הרה"צ מאראד זצ"ל

אריינברענגען יראת חטא אין אייערע קינד דורך א שטיין ביי קברי צדיקים.

וואס טוהט מכן דורות ישרים:

- א ת"ח יר"ש וואס טוהט עס שוין אסאך יאהרן צו העלפן אידן. וועט עס טוהן פאר אייער ישועה פרייוואט, בנאמנות, קאנפידענשעל.
- יעדע נאמען איז א באזונדערע שטיין, באזונדערע עבודה און תפלות פאר א לענגערע צייט, אלעס ווערט געטוהן מיט גרויס איבערגעבענקייט, מיט כוונה, במתנות, אזוי האט עס די ריכטיגע כח.
- משרייבט די גאנצע נוסח אויפן שטיין סיי פאר מען באקט די חלות און סיי נאכדעם אזוי ווי אלע שיטות. די שטיין בלייבט אין דעם אויוועג פאר 2 וואכען.
- מ'זאגט די תפילה 18 מאל אויפן שטיין, ביי די ריכטיגע צייטען.
- מ'לאזט אייך וויסען ווען די שטיין ווערט געבאקען, שהוא עת רצון להתפלל, כדי איר זאלט קענען מיט זאגען די תפילה.
- די ת"ח גייט אליין צום ציון און מתפלל, נאכדעם וואס ער רופט נשמת הצדיק אל קברו (המקובל מהישמח משה).
- די שטיין ווערט באגראבען ווי די ריכטיגע וועג, און אזוי זעהט מען עס נישט.
- מ'קען אויך אפנעמען די שטיין און עס אליין אראפלייגען ביי וועלכע צדיק איר ווילט.
- מ'קען באשטעלען אפאר שטיינער כדי מזאל עס לייגען ביי אסאך צדיקים.

דוקא אויך דעם מקובלדיגע אופן פון **מכן דורות ישרים** זעהט מען ווי עס ווערט מקיים די ווערטער פון אריה"ק אויפן האר: **יעדע הלב (-אנציערע זיין הארץ צו אירישקייט), שיהתקן לבו לשמים לטובה (-ס'רעישט די גאנצע מענטש), ותראה מלאים (-וועסט זעהן וואונדער),** מ'קען עס געבען פון מעשר.

פאר פרטים רופט-טקסט מכן דורות ישרים

doroyesharim@gmail.com 917-635-3883

צופרידענע עלטערען פון מכן דורות ישרים זאגן:

” מייך קינד איז געווארען א אנדערע מענטש. ער לערענט מוסר, ער וויל ענדיגען א מסכתא

” מייך זוהן בעהט מייך זועק מייך אויך 5 מינוט פאר סוף זמן קריאת שמע

” מייך יצחק האט ארויפגעלייגט א פילטער

” איך האב נישט געהאט קיין מנוחה פארדעם, נישט וויסענדיג וואס מייך בחור טוהט

” כהאב אנגעהויבען זעהן הצלחה מיט מיינע קינדער נאכען מנדב זיין פאר מייך חברים קינד